

Загальні положення освітньої програми

Освітня програма базової середньої освіти розроблена на виконання ст. 33 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінетів Міністрів України від 30.09.2020 року №898, Наказу Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 №289, Наказ МОН від 19.02.2021 № 235 “Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти”, «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає: вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти; загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями навчання.

Типова освітня програма включає: варіанти типових навчальних планів; перелік модельних навчальних програм; рекомендовані форми організації освітнього процесу; опис інструментарію оцінювання.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

З 1 вересня 2022 року навчання за освітньою програмою базової середньої освіти розпочнуть 13 учнів, які переведені до 5 класу, досягли певних результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено свідоцтвами досягнень та свідоцтвами про здобуття початкової освіти у 2021-2022 навчальному році.

Загальний обсяг навчального навантаження

Навчання здійснюватиметься українською мовою за 5-ти денним робочим тижнем. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5 класу складає 1085 годин/навчальний рік. Зокрема: на мовно - літературну освітню галузь у 5 класі виділено 11 годин на тиждень, на рік 385 год, з яких на вивчення української мови 4 год - 140 год/рік, літератури 2 год - 70 год/рік, зарубіжної літератури- 1,5 год- 52,5 год/рік та англійської мови- 3,5 години-122,5 год/рік. Освітня галузь «Математична» (175 годин/навчальний рік) реалізуються через вивчення окремого навчального предмета «Математика» (5 години на тиждень). Освітня галузь «Природнича» (70 годин/навчальний рік)

реалізуються через вивчення окремого інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» (2 години на тиждень). Освітня галузь «Соціальна і здоров'язбережувальна» (52,5 годин/навчальний рік) реалізуються через вивчення окремого інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» (1 години на тиждень) та «Етика» 0,5 години на тиждень. Освітня галузь «Громадянська та історична» (35 годин/навчальний рік) реалізуються через вивчення окремого навчального предмета «Вступ до історії України та громадянської освіти» (1 година на тиждень). Освітня галузь «Технологічна» (52,5 годин/навчальний рік) реалізуються через вивчення окремого навчального предмета «Технології» (1,5 години на тиждень). Освітня галузь «Інформатична » (70 годин/навчальний рік) реалізуються через вивчення окремого навчального предмета «Інформатика» (2 години на тиждень). Освітня галузь «Мистецька» (70 годин/навчальний рік) реалізується через окремі предмети за видами мистецтва: по 1 год - образотворче мистецтво 1 год -35 год/рік і музичне мистецтво 1 год -35 год/рік. Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується через навчальний предмет «Фізична культура», на яку виділено 3 годин (105 год./рік). Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (додаток 1). При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарногігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 5 класі - 45 хвилин. Додаткові години виділені на вивчення другої іноземної мови – німецької – 2 години/тиждень (70 годин/рік).

Перелік модельних навчальних програм

Модельна навчальна програма – документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Освітня програма базової середньої освіти для 5класу передбачає адаптаційний цикл базової середньої освіти. Навчальний план закладу складено відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 р. № 235 (додаток 3).

Згідно рішення педагогічної ради (протокол № 07 17.03.2022 року) наш заклад освіти буде працювати за такими обраними модельним програмами (наказ МОН від 12.07.2021 №795):

№ з/п	Навчальний предмет	Модельна програма
1	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. Автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д

2	Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.)
3	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В.Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)
4	Іноземна мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)
5	Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.)
6	Пізнаємо природу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)
7	Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Гущина Н.І., Василяшко І.П.)
8	Етика	Модельна навчальна програма «ДУХОВНІСТЬ І МОРАЛЬ В ЖИТТІ ЛЮДИНИ І СУСПІЛЬСТВА» для 5–6 класів закладів загальної середньої освіти (автори Жуковський В. М., Сіданіч І. Л., Грищук Д. Г., Губеня І. І., Лахман Н. М.)
9	Вступ до історії України та громадянської освіти	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.)
10	Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н.В., Барна О.В.)
11	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.)
12	Образотворче мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
13	Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
14	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної, середньої освіти (автори: Педан О. С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)
15	Друга іноземна мова (німецька)	Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)

Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Основною формою організації освітнього процесу є класно-урочна система. В освітньому процесі використовуються різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок; нетрадиційний урок тощо.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, форуми, семінари, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок - дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів: дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, дитяче волонтерство тощо.

У зв'язку із світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації, що має місце і в Україні, та необхідністю введення карантинних заходів задля запобігання

поширенню вірусних хвороб, під час планування організаційних заходів, що забезпечують освітній процес, у тому числі і під час календарно-тематичного планування з предметів учителі мають врахувати можливість організації освітнього процесу в межах навчального року в умовах карантину. Для організації дистанційного навчання в цей період можуть скористатися методичними рекомендаціями, поданими у Наказі МОН від 08 вересня 2020 р №1155 Деякі питання організації дистанційного навчання (зареєстровано в Міністерстві Юстиції України №941/35224 від 8 вересня 2020 року) наказі №274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні» та Положенням про дистанційне навчання.

Вчителі будуть організовувати дистанційне навчання за допомогою: поєднання онлайн занять через Classroom заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; розміщення завдань та рекомендацій на сайті закладу; створення груп із батьками, учнями у соціальних мережах (Viber, Telegram, WhatsApp тощо); використання національної електронної платформи «Всеукраїнська школа онлайн», на якій розміщено уроки з усіх шкільних предметів для учнів 5-11 класів; використання освітнього проєкту «Навчання без меж» – спільний проєкт Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури та інформаційної політики; спілкування в телефонному режимі; листування через електронну пошту тощо. Домашні завдання мають бути посилюючими для самостійного виконання дітьми (мати чіткі поради та інструкції).

Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5 класу буде відбуватися згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» статті 17, Наказу Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Основною ланкою в системі контролю у закладі загальної середньої освіти є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання. Основна функція поточного контролю - навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу. Також важливим є

урахування мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання. Тематичне оцінювання буде здійснювати на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета.

Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються.

Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, з охопленням найбільш актуальних розділів з теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо. Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів. Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одногодинні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року. Вчитель має право змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, попередивши про це учнів на початку семестру. Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Отже, основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом є: поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12- бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12. Згідно рішення педагогічної ради закладу освіти № 1 від 31.08.2022р поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне буде здійснюватися за 12 бальною системою, відповідно до критеріїв, оцінювання з урахуванням загальних результатів відповідно до галузі і відобразатися в класному журналі і свідоцтві навчальних досягнень.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності:

- у 5 класі освітню діяльність забезпечують 12 педагогічних працівників:

	Прізвище та ініціали	Предмет, який викладає	Кваліфікаційна категорія, звання	Педагогічний стаж
1	Сторожук О.В.	Українська мова та література	Вища «старший вчитель»	24р.

2	Левицька А.В.	Зарубіжна література	I	24р.
3	Куліба Н.В.	Англійська мова Німецька мова	Вища	18р.
4	Войціцька Ж.А.	Історія	Вища	22р.
5	Свентик Л.С.	Математика	Вища, «старший вчитель»	33р.
6	Мельник В.В.	Інформатика	Вища	29р.
7	Лагановська О.В.	Природознавство	Вища	26р.
8	Ковальчук О.А.	Основи здоров'я, образотворче мистецтво	Вища	28р.
9	Рожновська М.С.	Етика	II	11р.
10	Пундик І.С.	Трудове навчання	II	7р.
11	Ковальчук В.В.	Музичне мистецтво	Спеціаліст	20р.
12	Куліба С.М.	Фізична культура	I	14р.

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (методичне об'єднання учителів з навчальних дисциплін, методична рада, педагогічна рада);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (кабінети української мови та літератури, іноземних мов, математики, хімії (ПК, проектор), фізики, географії, кабінет інформатики (1+7, 4 ПК, ноутбук, проектор, ППЗ), майстерня, фізкультурна зала);
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (директорські контрольні роботи).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичного кабінету закладу освіти;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти (наявність практичного психолога та соціального педагога);
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників при ВІППО та он-лайн платформах.

Освітня програма закладу базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Структура навчального року

2022/2023 навчальний рік розпочинається 1 вересня і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою. А саме:

I семестр: 01.09.2022 – 30.12.2022;

II семестр: 16.01.2023 – 02.06.2023.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні з 24 жовтня по 30 жовтня 2022 р.,

зимові з 31 грудня 2022 р. по 15 січня 2023 р.,

весняні з 27 березня по 02 квітня 2023 року.

За рішенням педагогічної ради від 31.08.22р № 1 навчальна практика у 5 класі проводитись не буде.

Учням 5 класу видаватиметься свідоцтво навчальних досягнень, у якому відображено буде результати їх підсумкового оцінювання.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднено на веб-сайті закладу освіти shkolabranu.at.ua.

Директор

Тамара МОРОЗ

**Навчальний план
для 5 класу з українською мовою навчання
Бранського ліцею Мар'янівської селищної ради
Луцького району Волинської області
на 2022-2023 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
Мовно-літературна	Українська мова	4	140
	Українська література	2	70
	Іноземна мова(англійська)	3,5	122,5
	Зарубіжна література	1,5	52,5
Математична	Математика	5	175
Природнича	Інтегрований курс Пізнаємо природу	2	70
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс Здоров'я, безпека та добробут	1	35
	Етика	0,5	17,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	35
Інформатична	Інформатика	2	70
Технологічна	Технології	1,5	52,5
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	35
	Музичне мистецтво	1	35
Фізична культура	Фізична культура	3	105
Разом		29	1015
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Друга іноземна мова (німецька)	2	70
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		28	980
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		31	1085

Директор

Тамара МОРОЗ